

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inzerate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIV.

Celovec, 16. marca 1915.

Št. 22.

Z bojišč.

V Karpatih — nov sneg.

Dunaj, 11. marca. (Kor. urad.) Uradno
se razglasi: 11. marca 1915, opoldne:

V zadnjih dneh osvojeni odseki ozemlja
pogorske črte na Rusko Poljskem in v za-
padni Galiciji so trdno v naši posesti. So-
vražnikovi poizkusi, osvojiti zopet nazaj po-
samezna opirališča, so se povsod ponesre-
čili.

Nov visokozapadni sneg v Karpatih je
bojevanje zelo oviral. Kljub tem neugodnim
vremenskim razmeram so se na nekaterih
krajih bojne črte vršili boji. Tako je bil pri
zavzetju neke višine sovražnik, ki je štel
več kompanij, vržen nazaj in ujeta dva
častnika in 350 mož.

Posamezni ponočni napadi sovražnika
so bili z izgubami za napadalca odbiti. So-
vražnim četam, ki so bile severno od Nad-
dvorne (južno od Stanislava) vrzene iz svo-
jih postojank, je bilo pri zasledovanju ujetih
še nadaljnih 280 mož. Sicer je na tej črti
kakor v Bukovini mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Novi aprovizacijski predpisi v Krakovu.

Krakov, 11. marca. (Cenzur.) Kakor
poroča »Nova Reforma«, je trdnjavsko po-
veljstvo odredilo, da mora vsak civilist v
starosti od 18. do 42. leta vedno pri sebi no-
siti vojaško listino (črnovojniško prehodni-
co) in jo na zahtevo pokazati trdnjavskim
orožnikom. Osebe, ki se ne morejo zadostno
izkazati, se zapro. Po istem listu bodo v naj-
krajšem razglasi novi aprovizacijski pred-
pisi za dobo šest mesecev. Proti plačilu go-
tovih taks (25 do 100 kron) dobijo prebivalci
posebne znake in izkaze, ki jim dajo pravi-
co, da smejo v slučaju obleganja trdnjave
ostati v mestu in pravico do živil (moke, ri-
ža in masti) iz mestnih skladišč.

Srditi boji na severu.

Krakov, 11. marca. (Cenz.) O seda-
nje mpoložaju piše »Nova Reforma«: Na
črti Grodno — Avgustov — Lomša — Prasz-
nysz, ki je pri Avgustovu proti severu zelo
upognjena, se vršijo besni boji; Rusi so po-
izkusili z dvema trdovratnima protinapado-
ma, očitno z namenom, da bi nemške če-
te od strani obkolili. Ker je začel sovražnik
svoje napade južno od Chorzele in Myszy-
nieca, kraja, ki ležita severno od črte Prasz-
nysz — Lomša, sledi, da so ruske kolone v
tem odseku napredovale, skoraj do južne
meje vzhodne Prusije. Vsi ti sovražni napa-
di so bili od Nemcev brez izjeme z velikimi
izgubami za Ruse odbiti.

Obenem so Rusi začeli napadati tudi na
poljski zapadni bojni črti Plock — Skier-
niewice — Piotrkov, zvezne nemško - av-
strijske čete so pa vse napade zlomile.

Bojna črta od Plocka proti jugu je za-
varovana, ravnotako je bil sovražnik ob-
čutno poražen v okraju Rawa — Nowo Mia-
sto (severno od Varšave). Postojanke av-
stro - ogrskih čet pred Kielce so izborne, iz
česar sledi, da ruska ofenziva gine.

Konec »pozimske bitke v Champagni«.

Berolin, 10. marca. Veliki glavni
stan: Bojevanje je omejeval sneg in hud
mraz, v Vogezih celo skoro preprečil. Edino
v Champagni se je dalje bojevalo. Pri Sou-
ainu so bavarske čete po dolgo trajajočem
boju na nož zmagale. Severovzhodno od Le

Mesnila je udrl sovražnik na posameznih
točkah začasno v naše vrste. V silovitem bo-
ju od blizu, pri katerem je naš protinapad
zadržal francoske rezerve, ki so hitele na
pomoč, smo končno vrgli sovražnika iz na-
še postojanke.

× × ×

PODMORSKA VOJNA.

U 12 potopljen.

Berolin, 11. marca. (Wolffov urad.)
Angleška admiraliteta naznanja, da od tor-
pednega rušilca »Ariel« potopljeni nemški
podmorski čoln ni »U 20«, ampak »U 12«. Od
28 mož posadke na podmorskem čolnu je
menda deset rešenih.

Namestnik načelnika admiralnega štaba:
Behnke.

Kruta zahteva.

Pariz, 10. marca. (Wolffov urad.) Echo
de Paris poroča iz Londona: Admiral Beres-
ford je stavil na podlagi starega pomorsko-
vojnega zakona, ki določa, naj se obesijo
vsi morski roparji, zahtevo, naj se ta zakon
uporablja za ujete častnike nemških pod-
morskih čolnov.

Osebni parnik Cunard-linije torpediran.

Haag, 11. marca. Iz Angleške došli
Holandci, ki imajo tesne zveze z angleškimi
mornariškimi krogi, pripovedujejo, da v Li-
verpoolu kroži vest, da je bil predzadnji te-
den 32 morskih milj zapadno od Liverpola
torpediran parnik (30.000 ton) Cunard-linije.
Ladja pa da se ni potopila, ker je razdelje-
na v več celic in je bilo mogoče pet celic za-
preti. Spremljan od parnikov in torpedovk,
ki so prišle na pomoč, se je posrečilo spravi-
viti parnik v luko. Dogodek so na Angle-
škem strogo prikrivali, da ne bi bil preki-
njen osebni promet med Angleško in Ame-
riko.

Na en dan trije parniki torpedirani.

London, 10. marca. Admiraliteta po-
roča: Britski parnik »Tawigstan« je bil tor-
pediran pri Scarboroughu. Od posadke 38
mož so rešili le enega moža. Parnik »Black-
wood« s 17 mož močno posadko je bil torpe-
diran pri Hastingsu, parnik »Prinzesz Vic-
toria« s 34 možmi močno posadko pri Liver-
poolu. Posadki zadnjih dveh parnikov so
rešili. Navedeni parniki so bili torpedirani
v torek zjutraj.

× × ×

BOJ ZA DARDANELE.

Razpoloženje na Angleškem.

Bukarešt, 11. marca. Po poročilih iz
Aten priznavajo tudi angleška poročila, da
so se dosedaj poizkusi, izkrcati ob Darda-
nelah angleške mornariške čete, ponesrečile
in se končale z malenkostnimi izgubami.
Pokazala se je potreba, da se mora začeti z
izkrcavanjem v velikem slogu. To pa se bo
zgodilo, ko bo zbrano zadostno število za to
določenih čet, kar bo šele čez nekaj časa.
Angleški letalci da so konstatirali, da so ob
Dardanelah zbrane turške čete precejšnje.
Iz angleških poročil je posneti, da se je raz-
položenje, ki je bilo izprva tako sigurno, iz-
premenilo.

Mine v Dardanelih.

Berolin, 11. marca. »Daily Chronicle«
poroča iz Aten: Turki so položili velikansko
število min v Dardanele, ki jih je treba po-
samezno poloviti, kar je zelo zamudno delo.

Uporabljajo tudi mine, ki jih posejejo v tok,
ki plavajo s tokom in ogrožajo ladje. Neka-
tere so pobrali celo pri Tenedos. Težke tur-
ške baterije so zelo spretno skrito postav-
ljene, da je treba vsak top posebej poiskati,
da se razstreli. Nekatero ladje so plule bli-
zu, da bi streljali na nje in bi bilo na ta
način mogoče spoznati, kje da so topovi.

Transporti francoskih čet.

Rim, 10. marca. »Tribuna« poroča iz
Toulona: Francoske čete so odšle v Srbijo.
Načeljuje jim princ Jurij. S tem je pojasnje-
no poročilo, da je vstopil v francosko arma-
do. — V tem poročilu se pa ne pove, kje se
bodo čete izkrcale. Ker Srbija nima lastnega
pristanišča, bi se morale izkrcati v kakem
grškem ali bolgarskem pristanišču. Zato
sumi »Tribuna«, da te čete niso namenjene
Srbiji ampak proti Turčiji.

Afrikanska armada proti Turčiji.

Kolin, 10. marca. »Kölnische Zeitung«
poroča iz Stockholma: Dva tedna že vkrca-
vajo čete po 10.000 mož v Marseillu in v
Toulunu, ki jih odvažajo proti Dardane-
lam. Govori se nadalje o ekspediciji v razne
orijske trge. Vsa afrikanska armada na-
stopi proti Turčiji. Ekspedicijo proti Turčiji
izvede trojni sporazum za vsako ceno.

1800 angleških in francoskih mornarjev pobitih.

Atene, 11. marca. Po privatnih vesteh
z otoka Tenedos je bilo pretečeno nedeljo od
Turkov napadenih in uničenih 1800 mož iz-
krcanih angleško-francoskih čet, ki so bile
pred nekaj dnevi izkrcane na obali Male
Azije in jih je vsled viharja na morju pu-
stila na cedilu mornarica zaveznikov.

Pametna odredba.

Veliki župan v Požegi na Hrvatskem je
izdal sledečo, za sedanje čase velepomemb-
no odredbo, ki se glasi: »Velečastitim rim-
skokatoliškim župnim uradom! Z raznih
strani mi je bilo naznanjeno, da naš ženski
kmetski svet tudi v sedanjem resnem času
in v kljub vsej veliki draginji, ki je nastala
zlasti glede na razne življenske potrebščine,
naravnost nespametno potroša in razsipa
težko prisluženi in prihranjeni denar svojih
očetov in mož, ki so sedaj odsotni od doma
na bojišču, za razen lišp, svilo in svilene
oprave in tako po neumnem ugonablja se-
be in svoje najdražje. Tako neumno razsi-
panje narodnega imetja po lahkoumnih
ženskah je treba obsojati kar najstrožje in
se mora, dokler so poglavarji njihovih dru-
žin odsotni na bojišču, preprečevati z vsemi
zakonitimi sredstvi v interesu vsega našega
kmetskega naroda. Zato odrejam sledeče:

Prepoveduje se kmetskemu ženstvu
(dekletom in ženam) noša svilenih oprav,
kril in robcev in prav tako tudi noša cek-
inov kot lišpa pod ovratom in drugače na te-
lesu.

Kdor bi kršil to odredbo, in prav tako
tudi matere nedoraslih deklet, ki bi se pre-
grešile proti tej odredbi, tega kaznuje pri-
stojna politična oblast po cesarski naredbi
od 20. aprila 1854. leta, oziroma okrožnici c.
in kr. glavnega poveljništva od 16. septem-
bra 1873. leta.

Župni urad se naproša, da to odredbo
na primeren način razglasi svojim verni-
kom in da sam tudi deluje na to, da se na-
rod odvrne od nepotrebnega in gospodar-

stvu škodljivega ženskega lišpa, ki tako in tako že dolgo časa izpodjeda in izpodkopava življenje našega naroda.»

Neki hrvatski župnik pa piše v zagrebških »Novinah« o tej stvari sledeče: »Ko sem prečital to naredbo, mi je srce zaigralo veselja, kajti če se ta naredba izvede v vsej naši domovini, nam ohrani našo narodno nošo in bo privarčevala narodu milijone.

Da ne bi mislil kdo, da pretiravam, naj se v dokaz nekoliko pobavim s svojo župnijo. V moji župniji je okoli 200 deklet, ki se »lišpajo«, in to se začne, ko dekleta stopi v 16. leto starosti. Takemu dekletu se je treba trikrat na leto »obnoviti«, in to se pravi, da mora kupiti ali nov naprsni robec ali ogrinjačo ali krilo; marsikatera si nabavi tudi vse troje. In tako gre vsako leto, dokler se ne omoži.

Razume se samo po sebi, da morajo biti ti robci, ogrinjači in krila svileni in v vseh barvah. Tak velik robec, ki ga zavezujejo čez prsi ali ogrinjač stane po 20, 30 in celo 50 kron, krilo pa ravno toliko. Če vzamemo povprečno ceno za vsak robec, ogrinjač ali krilo 30 kron, je vsako dekletu, ki se je »obnovilo« samo enkrat, izdalo najmanj 100 kron, če pa je bilo to trikrat, kakor se navadno dogaja, pa stane ta njena gizdavost na leto 300 kron.

Dodajemo še lakaste čevlje, zimski »plašč«, ki stane 50 kron in več, potem izdatke za dišeče milo, pomado, umetno cvetje, belilo in rdečilo itd., potem je gotovo, da tako dekleta potrosi na leto 400 kron. V par letih, dokler se ne omoži, dosežejo ti izdatki s cekini vred lepo svoto 2000 kron. Toda vzemimo, da vsako dekletu v petih letih svojega dekletovanja porabi za lišp samo 1000 kron, se je samo v moji župniji potrosilo za »lišp« v petih letih 200.000 kron ali 40.000 K na leto. In to je bogme lep denar. Mogel bi misliti kdo: ali to so samo bogataši, če ne bogataši, pa vsaj trdni gospodarji. Toda žalibog je ravno to nepremišljeno in lahkoumno trošenje za »lišp« vzrok propadanja našega naroda. Dokler so bile zadruge, je še šlo. Ali odkar se je narod ločil, odtlej pa gre vedno slabše. Zadruga je zmogla, posameznik pa ne more, in ker »lišp« mora biti, potem pa rajši prodaj zadnjo kravo, a ko tudi te ni, pa hajd v posojilnico pa si izposodi. Posojilnice v našem kraju lepo »napredujejo« in jih je že preveč: v Orlovcu tri, v Novi Kapeli dve, v Pleternici dve in v moji župniji sami, pri družnici v Zagradju, je tudi posojilnica. Zato smo prišli tako daleč, da bi v vasi na prste seštel hiše, ki niso zadolžene, in nekatere naravnost lahkomišelnost zaradi »lišpa« in »cekinov«. Vem za slučaj, da si je nekdo izposodil denar v posojilnici in ga takoj zamenil za cekine, da bi jih nosila njegova hčerka okoli vrata. In lišp ni kriv samo materijalnega propadanja, temveč tudi moralnega. Žene ostajajo rajši brez otrok, kajti kdo bi — tako pravijo — zmagoval za obleko, to se pravi, za »lišp«. Marsikateri oče ne more ob nedeljah in praznikih v cerkev, ker, kakor pravi, nima praznične obleke — ali zato se njegova hči sveti v svili!

Nočem nadaljevati, kajti že to, kar sem navel, je žalostna slika za »lišp«. Mi duhovniki smo vedno svarili narod, prosili in prepovedovali »cekinov« in svilo, toda vedno jih je bilo in jih je še ničemurnih mater, ki mislijo, da se jim hčerka ne poroči brez lišpa, in ostalo je pri starem. Zato nam je zgoraj citirana naredba velikega župana jako dobrodošla. — Marsikaj takega ali podobnega bi se moglo reči in odrediti tudi pri nas.

Dnevne novice in dopisi.

Odredba celovškega okrajnega glavarstva zoper alkohol. C. kr. okrajno glavarstvo Celovec je z ozirom na vojni čas izdalo odredbo, ki ima namen, omejiti uživanje žganih pijač. Odredba popolnoma prepoveduje ob nedeljah in praznikih točenje, razprodajo na drobno in trženje žganih špirituoznih pijač (žganje, liker, fuzel, špirit). To velja za gostilne kakor za trgovino in razprodajo na drobno v prodajalnah z mešanim blagom in trgoviških. Ob delavnikih se med 12. in 1. uro opoldne in po 6. uri zvečer ne smejo točiti žgane špirituozne pijače n v gostilnah, ne prodajalnah na drobno ali trgovinah. Brezdelnim, pija-

nim in kot pijanci znanim osebam, potem beračem in postopačem se žgane pijače ne smejo točiti, ne v prodajalnah, ne v trgovinah. Pri vojaških železniških transportih in vajah se vojakom, vojaškim zavezancem in civilnim osebam, ki gredo na prebiranje, ne smejo ne točiti ne prodajati žgane špirituozne pijače. Prestopki teh predpisov se bodo kaznovali po cesarski odredbi od dne 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96 po določenih obrtnega reda. Okrajno glavarstvo si pa pridržuje, da za določen čas popolnoma prepove točenje ali trženje z žganimi špirituoznimi pijačami v tistih lokalih, v katerih se ne bi izvrševali zgorajšnji predpisi. C. kr. okrajno glavarstvo opozarja tudi, da bi imeli prestopki glede zapiranja gostiln ponoči in nedovoljenih plesov (tudi z gramofoni) za posledice to, da bi se dotične gostilne za določen čas policijsko zaprle, oziroma bi se določila bolj zgodnja ura za zapiranje gostiln.

Most pri št. Petru pri Celovcu zaprt. Zavoljo popravil pri mostu na državni cesti pri št. Petru pri Celovcu je promet čez ta most ustavljen za čas od 15. marca do srede aprila 1915. Vozovi s težo do 100 meterskih stotov morajo medtem voziti po Rosenbergovih cesti—Kellerjeva tovarna—grad Velcenek k spodnjedravberški državni cesti in nazaj. Vozovi s težo več kakor 10 meterskih stotov pa morajo voziti po spodnjedravberški državni cesti—grad Velcenek—Reiterhof—Frajdemberška cesta.

Aretacija v Trbižu. Iz Trbiža poročajo listi: Pred kratkim je bil na višji ukaz aretiran in domobranskemu divizijskemu sodišču izročen bivši orožniški stražmojster Janez Messner, ki je bil v tukajšnji c. kr. rezervni bolnišnici v službi kot narednik.

Žrtev vojne. V domobranski bolnišnici v Celovu je umrl na jetiki infanterist 4. domobranskega pešpolka Alojzij Čamernek iz Ljubljane, star 25 let.

Vojna pošta. Za časnike, ki se pošiljajo vojakom na bojišče, veljajo normalne poštno pristojbine. Vojnopoštne pošiljke vzorcev ne smejo prekoračiti dolžnosti 30 cm, širnosti 20 cm in debelosti 20 cm. Teža ne sme znašati več kakor 350 gramov. Pristojbine so za: do 250 gramov 10 vin., za težo od 250 do 350 gramov 20 vinarjev. Ovoj pošiljke mora biti primeren in trpežen. Pošiljke vzorcev, ki ne odgovarjajo predpisom ali pa imajo netočne, nepopolne ali nedopustne naslove, se morajo od poštno ekspedicije izključiti. Privatnih rekomdiranih pošiljatev se na bojišče ne more pošiljati.

Pišite vojnim ujetnikom v Rusijo samo dopisnice in še na teh le malo, sicer jih vojni ujetniki ne dobijo. Pisma se jim sploh ne dostavljajo.

Slovenski junaki iz Koroške. Andrej Mak, rezervnik 4. domobranskega pešpolka, je šel kmalu po mobilizacijskih dneh na severno bojišče in je bil tam neprestano, ob vročini in mrazu, ob žeji in pri najhujših nalivih, podnevu in ponoči, nepretrgoma v prvih vrstah na bojnem polju ter se je hrabro bojeval. Pravi, da tega, kar je moral prestati in pretrpeti, kar je vse doživel, bi ne mogel povedati niti v več dneh. Zato pa rajši ne začne. Doslužil je v tem času sedem kompanij. Ko je zmanjkalo ene, so ga djali k drugi, in tako je šlo naprej. Pri celem polku ali regimentu sta bila le dva tako nad vse pogumna in čila, ki sta bila od poletja sem neprestano v ognju, namreč imenovani Andrej Mak in Valentin Jug. Kakor kažeta že imeni, sta oba pristna Slovenca in sicer (kar je gotovo zelo znamenito) doma sta oba na Šajdi v Selah, pošta Borovlje. Tiste Sele torej, ki so se v našem narodnem življenju že tolikokrat imenovali v javnosti, dale so domovini najboljše junake. Ti so se izkazali, kakor v boju za narodnost, tako tudi v boju za državo kot naravnost jeklene.

Andrej Mrak, ki ga ni moglo premagati ničesar, ne sovražnikova sulica, ne krogla, ne neizrečno trpljenje, ne bolezen, ne mraz, ne golazen; on, ki je žel občudovanje vseh tovarišev in predstojnikov, je bil zadet meseca febr., žal od nevarne krogle v glavo. K sreči pa vendar ne do smrti, ker je krogla zdrobila lobanjo, a možgani so ostali zdravi, tako, da je upati, da kmalu ozdravi. Drugi

jekleni tovariš, Valentin Jug, pa je ostal tudi febr., ko so morali spraviti Andreja Mako radi dobljene rane v bolnišnico, na bojnem polju (v ognju). — Dne 10. januarja sta se sešla na bojišču z Jožefom Mak, ki je bratranec Andreja Mako, doma istotako na Šajdi v Selah in ki je došel tedaj potem, ko se mu je zacelila prej dobljena rana (strel skozi nogo), že v drugič na bojno polje. Andrej Mak je imel lase dolge čez ramo in brado skoro do pasa, tako da bi ga bratranec Jožef ne bil spoznal, če bi se ne bilo zgodilo to obratno. Veselje je bilo nepopisno in Jožef ni mogel dovolj napovedati, kaj je še z domačimi v Selah. Zatem so dobili vendar neke škarje, da so se ostrigli. Andrej Mak in Valentin Jug sta vzbudila tudi pozornost generala, ki si je njiju imeni zapisal, a do zdaj še nista dobila za vztrajnost nobenega odlikovanja. Preden je bil Andrej zadet, je bil že tako slab, da se je komaj vlačil in pravi, da bi ne bil živel več par dni. Zdaj se nahaja v dolgi baraki poleg domobranske vojašnice v Celovcu.

Ohranimo bodočim časom spomin junakov naših dni. Bivši vojni minister pl. Schönaich in feldcajmajster pl. Hoffmann objavljata oklic, ki poziva vse rodoljube, naj po vojni povsod na rotovžih ali cerkvah napravimo spominske plošče našim padlim vojakom. — Število žrtev v tej vojni je toliko in prizadete so vse občine in župnije v toliki meri, da ne zadostuje več, če se postavi spomenik v glavnem mestu, pri nas v Celovcu. Ko beremo tu imena junakov na spominskih ploščah pri glavni fari, ne vemo, odkod so in čegavi sinovi, tu so takorekoč pozabljeni, v domači cerkvi se jih pa ne bo pozabilo, in ljudstvo se bo ob njihovem junaštvu navduševalo in o njih s ponosom govorilo stoletja naprej. Zato pozivljamo vse rodoljube, pred vsem gospode dušne pastirje, naj takoj začnejo z nabiranjem doneskov v vsaki fari, naj se takoj poišče primeren prostor v cerkvi in določi primeren oblika spomenika. Kjer je mogoče zbrati več sredstev, naj se napravi lepši spomenik, kjer ni denarja, naj se napravi preprosto znamenje. Koder je mogoče, naj bi se napravili spomeniki umetniške vrednosti. Rodoljubje in domoljubje zahtevata od nas, da se ta lepa misel povsod brez izjeme izvede.

Nemški Schulverein. Mariborska »Straža« poroča: »Grazer Tagblatt« priobčuje seznam občin in večjih darovalcev za Schulverein. . . . Ako smejo Nemci v teh resnih časih javno pozivati svoje rojake, naj darujejo za Schulverein in Südmarko, bo pač tudi na mestu, ako opozorimo Slovence in Slovenke, da se spominjajo našega narodnoobrambnega društva — »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Zadruga v Sinčivasi. Ljudje zadržniki gospodarske zadruge mislijo, da pridelkov, odkar so zapisani, ne smejo oddajati. Ni dvojbe, da vsakdo lahko pripelje, ko potrebuje denarja, svoje blago v zadrugo, ker je zadruga last vseh združnikov. V zadrugi se zapiše, kdo pripelje in zadruga seve zdaj pridelkov ne sme prodajati, ali lahko jih hrani za svoje člane. V zadrugi naj le vsakdo zahteva za zaprto žito listek, da se lahko izkaže, da je tukaj, potem je vse eno, ali je žito tu ali doma. Trgovcem se vse ne sme oddajati.

Galicija na Koroškem. Iz ruskega ujetništva se je oglasil Krist. Smrekar, podomače Tomelnov v Enclivasi. Pismo, ki ni datirano, pisano pa brčkone (kakor sledi iz vsebine) koncem januarja ali februarja, došlo je 4. marca. Krist. Smrekar se nahaja v mestu Utschinsk (morda Učinsk ali Utšinsk) v severozahodnem kotu Sibiriije. Piše (nemško), da je bilo ondi o božiču 26 stopinj in januarja 40 stopinj mraza, ki ga muči, ker so mu Rusi vzeli suknjo in denar. Ujet je bil dne 10. septembra 1914. Po železnici se je vozil 18 dni in misli, da potovanja še ni konec. — V ruskem ujetništvu se nahajajo: Hafner Miha, podomače Kompošev na Zgor. Selu, občina in pošta Šmarjeta v R.; brata Anton in Friderik Bolte, podomače Boltejeva v Dolni vasi, občina in pošta Šmarjeta v R.; Vasner Franc, podomače Čapov v Homelišah, občina Sele, pošta Šmarjeta v R. — Slovensko čebelarsko društvo za Koroško. Cenjenim udom se naznanja, da lahko dobijo neobdačeni sladkor tudi spomlad. Naznaniti je treba tudi število panjev, davk. okraj

in koliko ga je dobil v jeseni. Manj kot 50 kil se ne pošlje. Lahko ga pa dobita 2, 3 vkup. Poravnati je tudi udnino, ker drugače se bo »Slovenski Čebelar« vsakemu ustavil. Naslov za vse (denar in pisma): Jos. Jekl, pošta Galicija, Koroško.

Slovenji Plajberk. V sredo, 10. t. m., so bili pri nas inštalirani vlč. g. Ivan Starc. Ljudstvo se je udeležilo slovesnosti v zelo velikem številu in s tem dokazalo, kako udano da je svojemu novemu gospodu župniku, ki so si v času svojega nad poldrugoletnega pastirovanja kot provizor pridobili srca vseh župljanov. Naša srčna želja je, da bi ostali pri nas srečni in zadovoljni!

Žitaravas. Iz ruskega ujetništva se je oglasil od 7. pešpolka gosp. Anton Ožmalc iz Malčap, blagajnik tukajšnjega izobraževalnega društva »Trta«. 6 mesecev se ni vedelo ničesar o njem, dne 5. t. m. pa je prejel od njega njegova sestra slovensko pisano pismo, ki ga je pisal dne 30. januarja iz mesta Rovno v Valenskoj guberniji. Piše, da je bil močno ranjen, da hodi že po berglah v bolnišnici ter da se je že toliko naučil ruski, da lahko bere ruske časnike. — Dne 5. t. m. pa smo pokopali tukaj Ignaca Cimpernika iz Gorič. Rajni je došel bolan iz vojske in podlegel bolezni, katero je prinesel s seboj. On je prvi iz naše župnije, o katerem se za gotovo ve, da je umrl vsled vojske. N. p. v m.!

Obsojen obrekovalc. »Farji so te vojske krivi.« Zaradi teh besed je bil dne 10. februarja pri c. kr. okrajnem sodišču v Dobrlivasi obsojen tamošnji brivec Štefan Rechoritsch na 20 kron globe, oziroma dva dni zapora in v povrnitev sodnih stroškov zavoljo prestopka po § 491. kaz. zak. Kazenski zakonik določa za take prestopke sicer kazni od 1 do 6 mesecev zapora; a z ozirom na razne olajševalne okoliščine mu je sodišče odmerilo samo gori omenjeno zelo milo kazni. Kljub temu pa je brivec proti tej razzsodbi vložil priziv na deželno sodišče v Celovcu. Pri prizivni razpravi, ki se je vršila minuli teden v Celovcu, pa je bil njegov priziv seveda odklonjen in prvotna razzsodba v polnem obsegu potrjena.

Kokje pri Dobrlivasi. (Smrt.) Minuli teden, v sredo, smo pokopali starega Lovrenca Cimpaser, podomače Kornika v Kokju. Rajni je bil doma na Klančah v reberški fari pri podomače Mohorju in je bil od leta 1860. (odkar se je tiskovno društvo sv. Mohorja pretvorilo v cerkveno bratovščino) ud Družbe sv. Mohorja; bil je torej »Mohorjan« v dvojnem pomenu te besede: po rojstvu in po mišljenju. Rad je hodil na božja pota; nekoč je poromal celo v daljni Rim in se je zato sam s ponosom imenoval »starega Rimljana«. S starim Kornikom smo nesli h grobu zopet enega izmed onih mož-poštenjakov, ki jih ne omaje nobeden vihar v zvestobi do vere in ljubezni do domovine. Naj počiva v miru!

Bukovje pri Dobrlivasi. (Smrt vsled konjskega udarca.) Splošno sočutje ne samo v naši vasi, ampak v celi dobrolski fari je minuli teden vzbudila vest, da je dne 9. t. m. umrl v vlakcu med transportom iz Liesinga v Leški dolini v Celovec naš rojak črnovojnik - infanterist Anton Kačnik, podomače Krajnik iz Bukovja pri Dobrlivasi. Vsled konjskega udarca so se mu vnela rebra in trebušna mrena in tej bolezni je podlegel. Dne 11. t. m. je bil z vojaškim konduktom pokopan na mestnem pokopališču v Trnjevici pri Celovcu. Rajni je bil 43 let star in zapušča ženo in dva majhna otroka. Naj Bog tolaži žalujočo vdovo.

Razno iz vojne.

Nemiri na Laškem.

Rim, 11. marca. V Carboognano (rimska provinca) so bili ubiti pri volilnih nemirih od vojaščine trije udeleženci, šestnajst pa ranjenih. — V severnih provinah Videm, Trevizo in Belluno je baje kakih 100 tisoč ljudi brez dela.

Benetke, 10. marca. V raznih krajih italijanske Furlanije je došlo do velikih nemirov in spodadov z orožništvom. Radi vojne tamošnji možiki lani niso mogli delati in služiti v tujini, kakor navadno, ter preskrbeti družino za čez zimo. Radi splošne brezposelnosti in vedno večje draginje je zavladala med ljudstvom velika stiska in lakota,

vsled česar se je začelo buniti. Moški, ki so brez stanovanj, so udri v prazne hiše in se ondi nastanili; v več krajih so naskočili mestne hiše. Veliko ženski in otrok je v sedanjem hudem mrazu brez strehe. Vlada je poslala orožniška ojačenja in odredila, da se med stradajoče deli kruh in druga živila.

Proti ruskim židom.

Krakov, 9. marca. (Kor. u.) »Naprod« je objavil neki tajni ukaz poveljnika trdnjave Novogeorgjevsk, generala Dobryja, kjer se navaja, da so našle nemške čete močnega zaveznika v ruskih židih, ki jim preskrbujejo proviant in tudi za Nemce vohunijo. Sploh delajo vse, celo zastonj, samo da lahko škodujejo ruskim interesom. Židje namreč pričakujejo od Nemcev osvoboditev izpod carskega jarma. Da se obvarujejo ruske čete pred židi, naj izmed njih vzamejo vselej tale. Če zasedejo ruske čete kak kraj ali če ga zapuste, se mora strogo pregledati, če ni kje kak brezžični brzovjavni aparat, kaka priprava za signaliziranje ali kaka druga priprava, ki bi služila v namen, da se židje s sovzajemniki sporazumejo.

Salandrova izjava.

Rim, 9. marca. Ministrski predsednik Salandra je pri nekem banketu v Gaeti izjavil: Pripravljenost brez potrebnega miru in vzgoje bi bila za dobrobit dežele brez koristi. **Jaz ostanem na svojem mestu in bom vestno storil vse, kar se bo izkazalo za potrebno, da se privede deželo iz sedanjih težkoč do nove moči in velikosti.**

Kdaj ostane Bolgarija nevtralna.

Iz Sofije poročajo: »Mir« naznanja, da je minister Tončev izjavil, da vlada ne namerava spremeniti smer svoje politike in da bo Bolgarija ostala nevtralna do trenutka, ko zavlada trojni sporazum nad Dardanelami.

Po poročilih iz drugega vira bi odredila Bolgarija takoj splošno mobilizacijo, čim bi se Grška odločila za vojno. Vojaške priprave v Bolgariji se nadaljujejo.

Grška.

Po odstopu ministrskega predsednika Veniselosa je poveril kralj sestavo novega kabineta Zaimisu, ki pa te naloge ni sprejel. Novi ministrski predsednik je za strogo nevtralnost Grške v svetovni vojski in je že podal v zbornici tako izjavo. V Solunu so dijaki priredili demonstracije zoper sedanjo grško vlado in za Veniselosa. Kako je drugod po državi razpoloženje, še ni znano. Veniselos je odpotoval na Kreto.

Kaj pripovedujejo ruski ujetniki.

»Goriški list« objavlja sledeče poročilo s severnega bojišča: Zanimivo je pripovedovanje ruskih ujetnikov. Navadno pridejo skoraj vsi ruski ujetniki pred izpraševalnega častnika, ki beleži izpovedbe le teh. Izmed velike večine teh ujetnikov odseva sreča in veselje, ker so se iznebili ruske lakote in vedne smrtne nevarnosti. Tako izpovedujejo sami. Ruski vojak sam na sebi je dobrosrčen in pobožen. O vojski je malo ali nič informiran. Ruski vojak ne ve, kaj je vzrok vojski. Če pa kaj ve, je to tako napačno, da se mora človek smejati. Ruski vojaki mislijo, da je Avstrija že skoraj vsa ruska in razdejana. Sicer se pa tudi mnogo ne zanimajo, kdo zmaga. Glavna njih skrb

je menaža. Če ima ruski vojak dovolj hrane, se ga nažene kamor se hoče. Če pa nima dovolj hrane, postane čemer in tudi puntarski. — Ruski četovodja je pripovedoval: Pri Dukli sem dobil povelje, da z 12 možmi naskočim hišo, kjer so spali avstrijski vojaki in jo zažgemo. Podal sem se z možmi, da to povelje izvršim. Komaj sem se hiši približal, so začele deževati avstrijske krogle na nas tako hudo, da se nisem mogel hiši približati. Z možmi se vrnem k našemu poveljniku, majorju in sem mu rekel, da hiše ne moremo zažgati. Morate hišo zažgati, se je glasilo povelje strogega majorja. Spet sem se podal v bližino omenjene hiše in ponovno se je usula ploha krogel na nas, in tudi padla sta dva moža. Spet sem se vrnil k majorju in sem mu rekel, da je absolutno nemogoče zažgati hišo. Strogi major je zarjovel nad menoj in rekel: »Ako ne bo tekom 10 minut hiša v plamenu, vas vse postrelim.« Odšel sem s patroljo spet proti omenjeni hiši, a vstopil sem v sosednjo hišo. Domačega gospodarja sem nato poslal v hišo, kjer se je nahajalo avstrijsko vojaštvo in sem mu naročil, naj sporoči tam, da se v njegovi hiši nahaja ruska patrolja, ki se pusti ujeti. — Ni minulo šest minut, ko je prišla avstrijska patrolja in nas odvedla k svojemu regimentu. — Tako je pripovedoval ujeti četovodja in je boječe vprašal našega izpraševalnega častnika, ali je res, da bodo vsi oni Rusi, ki so se pustil ujeti postreljeni potem, ko se vrnejo v domovino. Naš častnik je odgovoril, da bi morali Rusi potemtakem postreliti 300.000 ujetih Rusov, in se bodo gotovo premislili predno to store in ujetniki so se nato pomirili.

Proti neresničnim srbskim trditvam.

Dunaj. (Kor. urad.) »Politische Korrespondenz« piše: Neresnične trditve srbskega tiskovnega urada. »Journal de Balcan« prinaša vest srbskega tiskovnega urada, glasom katere se pridružujejo v monarhiji žena in otroci srbskega podpolovnika Pavlovića, obdolževaje jih špijonaže. Iz tega da se more razvideti brutalno vedenje Avstro-Ogrske.

Temu nasproti moremo zagotoviti, da je bila gospa Pavlović sicer res nekaj tednov zaprta, ker je bila na sumu špijonaže, da pa je že od začetka januarja na svobodi ter da do nadaljnjega le ne sme zapustiti svojega sedanjega bivališča Salzerbad. Dočim pa ni tam podvržena nikakim omejitvam in more živeti v svojem stanu primerno življenje, so naši v Srbiji še vedno v velikem številu in brez vzroka pridržani rojaki izpostavljeni največjemu pomanjkanju in čisto najnevrednejšemu in najsurejšemu postopanju.

Angleška pretiravanja o nemških izgubah v mazurski bitki.

Berolin, (Kor. ur.) Uradno se razglša: Londonske »Central News« poročajo, da je nemški veleposlanik izjavil, da smo izgubili v vzhodni Prusiji 100.000 mrtvih in ranjenih. Londonski list izvaja iz te popolnoma izmišljene vesti, da naš mazurski uspeh ni v nikakem razmerju z žrtvami, ki smo jih pretrpeli. To je res, toda v popolnoma drugem smislu. Ruska X. armada se je s tako naglico izogibala našemu obkolenju, da so se naše čete s sovražnikom le na posameznih točkah spopadle. V ostalem pa smo izvojevali zimsko bitko v Mazuriji, ki nima primere v vojni zgodovini sploh, z naglico in presenečenjem. Zato naše izgube res niso v nikakem razmerju z izvojevanim uspehom. Te izgube so namreč izredno majhne in ne znašajo niti šestino tega, kar navajajo »Central News«. Povrh so te izgube večinoma le posledice priložnostnih izpadov in pa napornih pohodov, na katerih je obolelo gotovo število vojakov. Ravno to pa dokazuje, s kako brezobzirno odločnostjo smo preganjali sovražnika.

87. pešpolk — polk junakov.

Dunajski vojni poročevalec Ludovik Ecker je obiskal v Karpatih tudi postojanke III. armadnega zbora ter popisuje s posebno živahnimi besedami zasluge in junštva našega spodnještajerskega infanterijskega polka št. 87. »Našel sem jih na gališki meji. Skrbno izkopani dohodi vodijo k strelnim jarkom, v katerih prežijo vrli sedeminoosemdesetniki. Polk je mlad in sedanja

vojna je njegova prva — toda o njih se je navzlic temu že večkrat govorilo. Po buka-reškem miru je odšel en bataljon tega polka k mednarodnemu detašmaju v Skader, pa že 1.1897. in 1898. so igrali Celjani posebno vlogo, ker je eden njihovih bataljonov bival kot mednarodna posadka na Kreti. Takrat si je pridobil celjski polk prve latorike, ki se seveda ne dajo primerjati s sedanjo njegovo nevenljivo slavo. Šele pred par dnevi so vrli Spodnještajerci pošteno posvetili Rusom pri Lipni in že čakajo zopet nestrpno povelja za novi napad in novo prodiranje. Že več kakor šest mesecev so ali v boju ali pa na pohodu. Pri Lvovu in Grodku so si utrgali prve latorike. Sledil je slavni junaški boj III. zboru pri Przemyslanih. Trije ruski zbori so navalili na Štajerce — toda zdržali so naval — v ognju kovano železo... Prišli so dnevi pri Novem Miastu, pri Radymnu, sledili so boji pri Jaslu, kjer se je bilo treba upreti kolosalni premoči sovražnika. Vsak posamezen mož zasluži ime junaka. — Pri III. armadnem zboru se nahaja tudi 16 leten prostovoljec, ki sicer ni Štajerc, temveč sin nekega rusinskega uradnika. Ta mladič si je s svojimi junaštvi že zaslužil vse tri hrabrostne kolajne in še nemški železni križ po vrhu, je že četovodja in postane gotovo oficir. — Med hrabrimi spodnještajerskimi fanti se nahaja tudi infanterist, poštena duša, dober vojak — toda zaspanec. Temu zaspancu se je nekega dne zgodilo to-le: Zaril se je bil pod nekim kozolcem v kup sena in se udal sladkemu počitku. Ko se zbudi, zapazi, da se je njegova kompanija od kozolca precej daleč odmaknila in da se bliža kozolcu — ruska predstraža, broječa sedem mož. Kaj storiti? Naš »Kotarjev Peter« ni bil niti trenutek v zadregi. Pograbil je puško, stopil pred kozolec, nameril proti Rusom in zavpil »Roke gor!« In čudo! Ruska straža se je — udala. Naš junak je skoraj nato prignal svojih sedem Rusov k kompaniji. Ker je bil »v prepovedanem času« spal je dobil svojo kazen, toda obenem pa tudi srebrno hrabrostno svetinjo...

Hrvaški duhovnik hvall slovenske vojake.

Janez Vogrin, župnik pri Sv. Barbari v Halozah, je dobil od č. gosp. Janko Antona, vikarja v Poli, sledeče zanimivo pismo, ki svedoči o globoki veri in vrlinah slovenskih mož in mladeničev. Pismo se glasi:

Prečastiti gospod! Vaši slovenski vojaki, posebno črnovojniki, prav pridno pohajajo v cerkev. Podpisani občuduje živo vero in prav resno versko vzgojo in prepričanje Vašega ljudstva. Imel sem priliko, na raznih shodih prepričati se o veri slovenskega naroda. Ampak na shodu je opaziti mnogokrat samo izbruh verskega prepričanja. Na stotine Vaših fantov in tudi družinskih očetov sem tukaj imel priliko opazovati prav od blizu od srčne strani in večkrat sem po večurnem spovedovanju sam sebi rekel: »Slovenski narod ima svojo bodočnost, ni mogoče, da propade«. Ob nedeljah je cerkev polna vojakov, in sicer v velikanski večini slovenskih. Na stotine jih pride k sv. zakramentom. S posebnimi besedami priporočujejo v molitev svoje družine. K meni, ki edini govorim ž njimi v slovenščini, pridejo

zaupno, kakor k očetu. Hrvaški duhovniki v tem oziru daleč zaostajamo z našim ljudstvom za Vašim. Samo en slučaj: Na Mariji praznik (2. febr.) sta prišla k spovedi in sv. obhajilu dva fanta ob pol 3. uri popoldne. Solznih oči sta mi pripovedovala, kako slovesen shod Marijine družbe je ta dan v njih domačem kraju. Nemogoče jima je bilo priti bolj zgodaj v Polo. Dve uri daleč sta prišla vrla korenjaka tešča k spovedi in obhajilu. To so kremenjaki! Pošiljam Vam sveče, katere so nekateri pri meni v stolni cerkvi kupili in jih pošiljajo domov. Od ust so si pritrkali in pošiljajo mal dar na domače versko ognjišče. Vera našega (hrvaškega) ljudstva je bolj splošna in površna. Naše ljudstvo gre v cerkev bolj iz navade. Lahko se pokvari, če pride v dotiko s pokvarjenimi ljudmi. Slovenski katolik pa ima trdno vero, katerega se ne omaje pred nobenim sovražnikom. Veselega srca lahko poveste Vašim slovenskim materam, nevestam in sestram, da se njihovi sinovi, možje, bratje in ženini vedno spominjajo Boga in svojih družin.

Vam pa, velečastiti, in vsem slovenskim duhovnikom prav iz srca častitam, da imate tako dobro ljudstvo. S srčnim pozdravom Janko Anton, korni vikar v stolni cerkvi v Poli.

Težavno življenje angleških mornarjev.

Nihče na Angleškem ne ve, kje so zdaj angleške bojne ladje, koliko jih je že na oceanu ali drugje in kako se jim godi. Natančno pa se ve, v kakem peklu žive pomorski vojaki in oficirji na tistih ladjah, ki so v Severnem morju. Čim se je začela vojna, so takoj odstranili s teh ladij vse lesovje in vse nepotrebne stvari zmetali v morje. Kmalu so plavali po morju dragi stoli, klavirji in vse mogoče druge reči, ki sicer olepšavajo življenje na ladjah. Že dobrih šest mesecev žive zdaj pomorščaki v čisto železnih prostorih in to še na najbolj nezdravem podnebjju. Eden oficirjev se je izrazil: »Poleg telesnega napora je vpoštevati tudi vedno napetost naših živcev. Če zadene le en sovražni torpedo, moramo vsi umreti, kajti nobena vojna ladja ne sme imeti čolnov, in če je kaka ladja zadeta, morajo vse druge od nje zbežati.« Na vsaki ladji je vse polno strojev, ki delajo neprenehoma, in zrak je od olja in para strašen. Če se mala ladja le količkaj premika, se začne tresti. Govoriti tedaj ni mogoče, kar tuliti je treba, a kadar vozi taka ladja s polnim parom, tedaj se morajo dajati vsa povelja z znamenji. O spanju še govora ni. V začetku so ladje le po tri dni patroljirale, potem pa je moštvo tri dni počivalo, zdaj je še huje, kar je počitek skrajšan na en dan. Če je kak oficir po večtedenskem službovanju na kakem razdiralcu torpedov premeščen na veliko ladjo, se hitro pokaže, da je vsled silnega živčnega napora ves zmešan, tako da daje časih popolnoma nespametne ukaze, katerih se par trenutkov pozneje že sam več ne spominja.

Darovi.

Podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju so v času od 12. februarja

do 3. marca 1915 darovali: po 100 K: Matija Kolar, inf. stolni dekan v Ljubljani (ust.) in Posojilnica v Mariboru; po 20 K: dr. Gregorij Pečjak, gimn. katehet v Ljubljani (del ust.), Posojilnica v Gornji Radgoni in Josip Dobida, dvor. svet. v p. v Ljubljani; po 15 K: Peter Zink, okr. sodnik v Trstu in Ivan baron Roscher-Rath, polkovnik v p. v Celovcu; po 10 K: dr. Valentin Krisper, odvet. v Ljubljani, Artur Lokar, notar v Ajdovščini, Ivan Mankoč, Franjo Žagar, oba v Trstu, Anton Reich, ravnatelj v Gradcu, dr. P. Turner v Mariboru, Karl Šavnik, ces. svet. v Kranju, ekscel. dr. Mihael Napotnik, knezoškof itd. v Mariboru, županstvo Št. Peter na Krasu, dr. D. Treo, odvet. v Gorici, dr. Milan Škerlj, min. tajnik, sedaj v Ljubljani, Josip Tomše pl. Savskidol, gen. major v p. na Dunaju; po 8 K: Marija Mladič, učit. predstojnica na Dunaju; po 6 K: dr. Rihard Jug, zdravnik v Puli in dr. Radoslav Pipuš, odvet. v Mariboru; po 5 K: Josip Siter, sod. svet. in predstoj. v Brežicah, A. Šarabon v Ljubljani, dr. F. Müller, odvet. v Celovcu, Avgust Jenko v Ljubljani, Ivan Hutter, okr. sod. v Litiji, Josip Merhar v Dolenjivasi p. R., J. Hutter, uč. veronauka v Celovcu, dr. Fran Žižek, polk. zdrav. v p. v Gradcu, dr. Leonidas Pitamic, min. koncipist na Dunaju, dr. Ivan Svetina, prof. v p. v Ljubljani in dr. Matija Lavrenčič, okr. sod. v Podgradu, Istra; po 4 K: Štefan Rojnik, rač. revident v Gradcu; po 3 K: dr. Anton Furlan, sod. svet. v Novem mestu, dr. Ferdo Lašič, odvet. v Ormožu, Fran Tiller, sod. v Gor. Gradu, Evg. pl. Terbuhovič, graščak v Vel. Loki, dr. Silvin Hrašovec, okr. sod. v Novem mestu in Fr. Ks. Petek, trgovec na Ljubnem; po 2 K: Karel Planinšek v Ljubljani, Jož. Kržišnik, gimn. prof. v Št. Vidu nad Ljubljano, Jelena Bavdek, hiš. posestnica v Ljubljani, Ivan Krulec, vadn. učitelj v Ljubljani, Ivan Engelsberger v Tržiču, Rudolf Pevec v Mozirju, Fran Abulner, nadofic. m. hran. v Ljubljani, Jurij M. Trunk, m. župnik v Beljaku in dr. Frančišek Kogoj, zdravnik na Jesenicah. Vsega 525 K. — Društveni odbor se v imenu podpisanih visokošolcev vsem plemenitim darovalcem najtopleje zahvaljuje. Za odbor: prvi blagajnik: dr. Stanko Lapajne, odvetnik na Dunaju, I. Bräunerstraße 10.

Darovi. Za pohabljenе vojake so darovali nadalje: Mil. g. J. Wieser, prošt Podkarnosom 100 K; neimenovan 70 v.; Ivan Sekol, župnik v Vogrčah 6 K.

Glasba.

Litanije sv. Jožefa. Zložil Fr. Ferjančič, so korektno glasbeno delo, ki obsega v tesni obliki le liturgično besedilo in bo po svojem ustroju, lahkoti in cerkveni dostojnosti gotovo postalo ljudska last. Litanije so zložene v lahkih dijatoničnih harmonijah, zagtedatelj so popolnoma prikladne našemu ljudskemu petju. Ker so litanije sv. Jožefa sedaj dovoljene za očitno službo božjo, priporočam jih toplo vsem slovenskim cerkvenim predstojništvom za praznik in pobožnosti sv. Jožefa. Litanije je založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani; cena za izvod je 30 v. P. Hugolin Sattner.

Knjigoveznica Družbe sv. Mohorja v Celovcu

Delo trpežno in okusno.

Vetrinjsko obmestje (Viktringerring) 26

Cene zmerne.

opremljena z najnovejšimi stroji z električnim nagonom

se priporoča za vsa in stroko spadajoča dela od preproste do najfinejše izpeljave.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.